

2. A magyar Comparative Agendas Project módszertana

Sebők Miklós

Bevezetés¹

A Comparative Agendas Project (CAP) kutatási célja a közpolitika dinamikájának megértése. Annak érdekében, hogy a lehető legáltalánosabb érvényű megállapításokat tehesse, a nemzetközi kutatócsoport egy sztenderdizált, minden országban hasonlóképpen alkalmazott módszertant alkalmazott. Az egységesítés kiterjedt a vizsgált adatforrásokra, az adatbázisok szerkezetére, a felvett változókra, illetve magára az adatelemzésre is. E komplex projekt módszertani alapjainak ismerete nagy mértékben segítheti az e paradigmához kapcsolódó tanulmányok értelmezését, így a legfontosabb metodológiai megfontolásokat érdemes bővebben is áttekinteni.

Az alábbiakban először bemutatjuk a CAP-adatbázisok kialakításának általános sémáját: az adatbázisok szerkezetét és a kódkönyvek, változók jellegzetességeit. Ezt követően röviden bemutatjuk a tipikus leíró statisztikai és vizuális elemzési formákat. A következő szakaszban kitérünk a megszakított egyensúly statisztikai elemzésének alapjaira. A záróban röviden értékeljük, hogy a CAP-eszköztárból a nemzetközi és magyar kutatások milyen elemeket alkalmaztak és ezeknek milyen kapcsolódási pontjaik vannak más kutatási paradigmákhoz.

A CAP-adatbázisok szerkezete és létrehozásának folyamata

A CAP-projekt a közpolitikai napirendre vonatkozó releváns forrásokat jellemzően a lehető legszélesebb körben határozza meg. Ennek megfelelően a közpolitikai napirend megjelenhet a közvéleménykutatásokban („Ön mit tart a legfontosabb aktuális kérdésnek?”), a médiában (milyen témák szerepelnek nagy súllyal egy adott időszak címlapjain), a parlamenti napirenden (legyen szó interpellációkról, beszédekről vagy törvényekről), egészen a végrehajtó hatalmi döntésekig és a költségvetés hangsúlyaiig.

Az adatbázisok szerkezete a legfontosabb változók tekintetében egységes: valamennyi tartalmazza a megfigyelés egyedi azonosítóját, évét, az adatbázis jellegét (pl. törvények), és a vonatkozó megfigyelés közpolitikai főtemakörét (major topic), altemakörét (minor/sub topic). E közpolitikai témákat egy 21 elemből álló közpolitikai kódkönyv foglalja össze a makrogazdasági politikától a kultúrpolitikáig (lásd alább, illetve a Függelék) egy megfigyelés egy, és csak egy közpolitikai témához tartozhat.

¹ Köszönöm Molnár Csabának a fejezet elkészültéhez nyújtott segítségét.

Ezen alapelemek mellett sok adatbázis része még egy rövid leírás a megfigyelésről (pl. hogy miről szól a vonatkozó törvény) illetve egy hiperhivatkozás a megfigyelés szövegére, elérhetőségére. Az így sztenderdizált CAP-es adatbázisokra nyújt példát az 1. ábra, mely az interpellációs adatbázis egy részletét mutatja be.

1. ábra. Példa a CAP-adatbázisok szerkezetére: Az 1956-os év interpellációi

id	year	majortc	subtop	source	id_root	electoral_cy	papi	complete_title
I28C001	1956	1	110	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Áruk minőségének védelméről és a burk
I28C002	1956	4	401	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Begyűjtési költségekről
I28C003	1956	21	2104	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Békés megyei vízügyi hatóságok összev
I28C004	1956	21	2104	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Békés megyei vízkárt szenvedők adómér
I28C005	1956	14	1401	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Budapesti lakásépítésekről
I28C006	1956	5	503	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Dolgozók anyagi érdekelttségének növelé
I28C007	1956	10	1005	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	Dunapataj—bajai vasútvonal építéséről
I28C008	1956	5	506	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	A 18 éven aluli fiatalok éjszakai műszakb
I28C009	1956	5	506	cap.tk.mta.hu	I28C	1953-1958	I	A 14—18 éves városi fiatalok foglalkoztat

Az ábrán sorrendben látható az egyes interpellációk egyedi azonosítója, éve, közpolitikai fő- és altémaköre, a teljes szövegre mutató link, a vonatkozó országgyűlési ciklus, valamint az interpelláció címe, mint például a *Dolgozók anyagi érdekelttségének növeléséről* (néhány más változónak, például a rövid leírásnak itt nincs értéke).

Az ilyen adatbázisok létrehozásának folyamata jellemzően három fontosabb lépésből áll: a nyers adatok, adatforrások beszerzéséből, az adatbázis kialakításából és a megfigyelések közpolitikai kódokkal való ellátásából.

Az első lépés valamennyi adatbázis esetében a forrásadatok beszerzése. Részben szerencse kérdése is, hogy mekkora energiát igényel ez a munkafázis. Bizonyos esetekben (különösen a jobb kutatási, illetve kormányzati infrastruktúrával rendelkező nyugat-európai országokban) az adatok szinte készen rendelkezésre állnak. Más esetekben – így a magyar projektben például a média vagy a költségvetés kapcsán – több különböző, és sok esetben idő- vagy pénzigényes előzetes lépésre is szükség van. A leggyakoribb ilyen feladatok között megtaláljuk az adatok tömeges internetes letöltését (web-scraping), az adatbázis-vásárlást (például közvélemény-kutatások megrendelésével), a nagy mennyiségű szkennelést (például régi papíralapú dokumentumok, így kiemelten az újságok esetében) és a csak pdf-ben rendelkezésre álló dokumentumok optikai karakterfelismerését (OCR).

E folyamatok eredménye rendszerint egy, a megfigyeléseket (például címlapokat, törvényeket) egyenként tartalmazó fájlcsomag. Az így megszerzett elektronikus információ-források kapcsán így szinte minden esetben szükség van az adatbázisok kézi feltöltésére, ami a CAP-es adatbázisépítés második sztenderd lépése.

Ennek keretében először egy Excel-táblában egyenként elhelyezzük a forrásfájlokra mutató linkeket, illetve a megfigyelésekhez egyedi azonosítókat rendelünk. Ezt követően – sokszor gyakornoki segítséggel – újabb változókat rendelünk az alaptáblához. Több esetben ez újabb kódkönyvek létrehozását igényli, így például több, a parlamenti vagy végrehajtó hatalmi munkával kapcsolatos adatbázis (törvények, interpellációk) esetén felhasználtuk a gyakran változó minisztériumi elneve-

zéseket és portfóliókat egyedi kóddal ellátó kódkönyvet. Hasonló feladatot jelentett a képviselők hozzárendelése az egyéni választókerületekhez tartozó települések listájához. Az ilyen és ehhez hasonló adatbázisfejlesztési munkák nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a könyvünk III. fejezetében szereplőhöz hasonló kutatási kérdésekre válaszolhassanak a kutatók.

A közpolitikai kódolás módszertani megoldásai

Az adatbázis-építés harmadik, egyben a CAP-projekthez tartozó kutatások kulcsképe a megfigyelések közpolitikai kódokkal való ellátása. Bár az egyes országokban releváns közpolitikai témák listája eltéréseket mutathat, de a törvényhozói vagy végrehajtó hatalmi döntést igénylő ügyek jellege általánosságban nagy átfedést mutat. Ilyen témacsoport a makrogazdaság, az oktatás, a honvédelem vagy a kormányzati működés (a teljes kódkönyvet a *Függelékben* közöljük).

Ezek között az egyes országokban a hangsúlyok tekintetében létezik akár jelentős eltérés is (az Egyesült Államokban például sokkal fontosabb téma a honvédelem, mint Magyarországon), de a CAP-projekt egyik legfontosabb kutatási célja éppen az ilyen térbeli (valamint az időbeli) eltérések és változások kimutatása. A magyar projekt is csak néhány esetben vezetett be új altémakör-kódokat, például a nem demokratikus politikai rendszerekkel kapcsolatos jóvátétel és emlékezetpolitikai ügyek kapcsán (lásd Boda Zsolt és Patkós Veronika tanulmányát e kötetben).

A közpolitikai kódokat a nemzetközi CAP-projektben hagyományosan kettős, kézi kódolással osztották ki. Ilyen esetben két kutató (akik közül az egyik bizonyos esetekben egy gyakornok vagy kutatási asszisztens) egymástól függetlenül határozza meg, hogy az adott megfigyelés melyik közpolitikai fő témakörben vagy altémakörbe tartozik. Miután a két független kódolást összevetették, megállapítják ennek megbízhatóságát (ez az úgynevezett kódolóközi egyezés – intercoder reliability), illetve kiosztják a konszenzusos kódokat a vitás esetekben.

Fontos hangsúlyozni, hogy ez a folyamat rendkívül időigényes. A kutatókat ki kell képezni, az átfedésben lévő kódok kapcsán meg kell ismerettni velük a vonatkozó irányelveket, majd biztosítani kell rendelkezésre állásukat a részprojekt idejére. Tekintettel arra, hogy például egy ciklusnyi médiacímnap kézi kódolása sok hónapig is eltarthat, ennek kódolása egy-egy újság esetében több „generációnyi” kódolót is igénybe vehet. Ez a fluktuáció pedig nem csak munkaszervezési, de az eredmények tekintetében megbízhatósági problémákat is felvet.

A fentiek fényében elméleti és gyakorlati indokok egyszerre szóltak a kézi kódolás mellett a gépi kódolási megoldások alkalmazására. Ezek módszertani kidolgozására POLTEXT néven egy társ-kutatócsoport is alakult, amelynek tagjai kifejezetten a kódolással járó szövegbányászati problémák megoldására összpontosítottak.²

² Ezek módszertani alapvetéseként egy könyv is megjelent (Sebők, 2016), illetve az MTA TK-ban egy nagyszabású nemzetközi konferenciát is rendezett e kutatói kollektíva (minderről bővebben ld. a projekt honlapját: qta.tk.mta.hu).

Az előre megadott kategóriák szerinti osztályozás (klasszifikáció) deduktív kutatási feladata a szövegbányászati irodalom alapján alapvetően két módon megoldható. Egyfelől meghatározhatunk minden közpolitikai kódhoz kulcsszavakat. Amennyiben ezek a kulcsszavak feltűnnek a megfigyelés szövegében, akkor az adott szöveg a kulcsszavakhoz tartozó közpolitikai kódot kapja. Ezt a megközelítést szó-táralapú megoldásnak nevezik, amelyre egy példát nyújt az 1. táblázat.

1. táblázat. A költségvetési modul kódkönyve (részlet)

v79	v80	v81	v82
800	801	802	803
energiaügyért	paksi atom	áramtermelés	földgáz
energetika	atomenergia-hivatal	tiszalöki víz	gázhálózat
energiapolitika	nukleáris	villamosenergia	gázcső
energiagazdálkodás		energiahálózat	északi áramlat
környezet és energia op		mvm	kőolaj
lakossági távhőszolgáltatás támogatása			olaj
keop			gázvezeték

A táblázat az Energiapolitika közpolitikai főtémacörhöz tartozó szavak egy részét mutatja az altémakörök szerinti bontásban. Mivel a „nukleáris” vagy a „paksi atom” kifejezések megjelenése elsődlegesen az energiapolitikai tárgyú szövegekben várható, ezért – a kézi validálás fényében is – ez a megoldás kielégítő eredményeket hozhat formális nyelvezetű szövegek esetében.

A másik lehetőség a szó-táralapú megoldás mellett az úgynevezett felügyelt gépi tanulásra építő megközelítés. Ennek lényege, hogy egy kisebb, kézzel kódolt minta statisztikai jellegzetességeit „megtanulva” a vizsgált korpusz nagyobb része számára már egy algoritmus oszt ki kódokat. Mivel e megoldás részletesebb ismertetése bővebb módszertani apparátust kíván, e kódolási irányznak és a CAP-projektben való alkalmazásának e kötetben külön fejezetet is szenteltünk (ld. a következő fejezetet, *Mészáros Evelin: A média közpolitikai napirendjének felügyelt gépi tanulással történő elemzése*).

A magyar CAP-projekt különböző moduljaiban mindhárom módszert felhasználtuk annak fényében, hogy az adott munkafolyamathoz melyik megoldás illett a legjobban (például mennyire reprodukálhatóak az eredmények automatizáltan), illetve az adott időszakban mekkora kutatói kapacitás állt rendelkezésre. A 2. táblázat áttekintést nyújt az egyes modulokban alkalmazott módszertanról.

Mint a táblázatból látható a kódolás során egyszerre támaszkodtunk kutatói és gépi támogatásra. A kezelhető mennyiségű megfigyelésből álló modulokat – mint például az ezres nagyságrendű interpellációs adatbázist – jellemzően kézzel, míg a nagyobb korpuszokat (költségvetés, illetve a kezdeti időszak után a médiát) gépi

megoldásokkal kódoltuk. Ez utóbbiak kapcsán a költségvetések esetében a szótáralapú, míg a média esetében a felügyelt tanulási módszerre építettünk.

2. táblázat. A magyar CAP-projekt kutatási moduljainak módszertana

Modul	Időtáv	Kódolás módszere	Elemzési szint
Média (Népszabadság – előkészület alatt: Magyar Nemzet, Világgazdaság)	1990–2014	Kézi kódolás és gépi osztályozás	Egy címlapos cikk szövege
Pártprogramok	1990; 1994; 1998; 2002; 2006; 2010; 2014	Kézi kódolás	Mondat, kvázimondat
Interpellációk	1949–2018	Kézi kódolás és gépi osztályozás (pl. földrajzi nevek)	Egy interpelláció szövege
Törvények	1790–2018	Kézi kódolás	Egy törvény szövege
Miniszterelnökök országgyűlési beszédei	1990–2014	Kézi kódolás	Bekezdés, mondat
Rendeletek	1990–2017	Kézi kódolás	Egy rendelet szövege (a mellékelték kivételével)
Költségvetések és zárszámadások	1868–2013	Gépi osztályozás	Költségvetési sorok

A közpolitikai dinamika statisztikai elemzésének alapjai

Módszertani értelemben a CAP kulcsa az adatbázisok megfigyeléseire rendelt közpolitikai témák arányának vizsgálata. Ezt alapbeállításként éves szinten végzik el. Az éves változások együttesen egy eloszlási függvényt határoznak meg, amelynek alakja és egyéb statisztikai jellemzői konkrét kvantitatív információkat közölnek a közpolitika általános stabilitása és változása (együttesen: dinamikája) kapcsán (a CAP, s így a közpolitikai dinamika vizsgálatának elméleti alapjairól lásd az előző fejezet, *Boda Zsolt: A közpolitikai változás elméletei és a megszakított egyensúly*).

A közpolitikai dinamikát a CAP-es adatbázisokban az adott közpolitikai főtémakörhöz tartozó kódok számának vagy arányának éves/ciklusonkénti változásával mérjük. A 3. táblázat egy példát mutat arra, hogy nyers formában hogyan néznek ki az ilyen elemzések alapjául szolgáló táblák.

3. táblázat. Példa a közpolitikai dinamika vizsgálatához szükséges alaptáblára

	2009	2010 (/2009)	2011 (/2010)
Makrogazdasági politika	14	19 (+36%)	21 (+11%)
Oktatáspolitikai	10	6 (-40%)	5 (-17%)
Földpolitika	5	4 (-20%)	4 (0%)

A magyar törvényhozási adatokat bemutató táblázatrészletből látszik, hogy a makrogazdasági politika esetében 2009-ben 14, míg 2010-ben 19 törvényt fogadtak el. Ezek aránya adja az illető terület adott évpárra vonatkozó változásértékét (36 százalékos bővülést). Az ilyen értékek száma az idősor hossza és a közpolitikai fő-témakörök számának szorzataként áll elő (lásd a táblában a további éveket és köz-politikai fő-témaköröket). Az értékek többsége megfigyeléseink szerint kismértékű változást mutat (lásd a tábla esetében a földpolitika 2010–2011-es értékét), de előfordulnak közepes és nagyobb változások is, mind negatív, mind pozitív irányban (a kiugró értékeket gyakran 40% fölötti pozitív vagy negatív irányú változással határozzák meg). Ezen értékekből a kutatók egy gyakorisági eloszlásfüggvényt generálnak, amelynek jellegzetességeit vizsgálva következtetések vonhatóak le az adott közpolitikai aréna napirendi dinamikája kapcsán.

Amennyiben ez, a minden közpolitikai területet lefedő eloszlásfüggvény, közel áll a normál eloszláshoz (azaz az éves változások többsége a 0% körül tömörül és az eloszlás két széle felé haladva csökken a számuk), akkor a közpolitikai változás általánosságban inkrementálisnak, fokozatosnak tekinthető. Amennyiben ugyanakkor számos nagymértékű változás figyelhető meg a populációban (így például ha az egyik évről a másikra az oktatási tárgyú törvények száma megduplázódik), akkor a köz-politika dinamikájáról jobb leírást ad a megszakított egyensúly elmélete.

Statisztikai értelemben az ilyen eloszlásokat leptokurtikusnak nevezzük, míg a „megszakítottság” nagyságát az ún. kurtózis mutatókkal mérjük. Egy valószínűségi változó lapultsági (kurtózis) mutatója a sűrűségfüggvényének „csúcsosságát” vagy „laposságát” viszonyítja a normális eloszláséhoz. A CAP-es elemzésekben gyakran használt ún. L-kurtózis mutató a csúcsosság egy alternatív mutatója, amely az L-momentumokra épít szemben a csúcsosság hagyományos fogalmával, amely a centrális momentumból indul ki (nagy általánosságban ugyanakkor a két mutató ugyanazt a statisztikai jelenséget méri).

A hagyományos csúcsosság mutatóval szemben az L-kurtózis számos kedvező tulajdonságokkal rendelkezik: robosztusabb képet ad a csúcsosságról, kevésbé érzékeny a kiugró értékekre. Az L-kurtózis mutató -0.25 és 1 közötti értéket vehet fel, ahol a normális eloszlás értéke 0.1226 (a kötet III. fejezetében több elemzés is épít e mutató gyakorlati alkalmazására, így a közpolitikai dinamika statisztikai mérésének további részletkérdéseit ott tárgyaljuk bővebben).

Amennyiben a kurtózis mutatók használatával kimutatható, hogy több országban és hosszú időn át érvényesülnek bizonyos mintázatok a közpolitikai témák eloszlásában, akkor a vizsgálatból általános érvényű következtetések is levonhatóak (ilyen lesz alább a „költésgvetések általános empirikus törvénye”).

Zárszó: CAP-módszertan a nemzetközi és magyar tanulmányokban

A CAP-projekt e fejezetben bemutatott alapvető módszertani megközelítésének háttérében olyan általános metodológiai jellemzők húzódnak meg, mint a nagyfokú sztenderdizáció, a szilárd elméleti alapokra épülő, de alapvetően empirikus orientációjú kutatási program, valamint a hangsúlyos és sokszor innovatív kvantitatív módszertani megközelítés.

Mindezek minden bizonnyal fontos szerepet játszottak abban, hogy az 1990-es években indult projekt a 2000-es évektől kezdődően a nemzetközi közpolitikai (policy studies), illetve összehasonlító politikatudományi terület egyik fontos és folyamatosan fejlődő kutatói hálózatává váljon. E siker egyértelmű jele a CAP-ben résztvevő országok és területi/regionális csoportok (például az EU, Florida) bővülése, valamint a vezető politikatudományi folyóiratokban (lásd az *American Journal of Political Science*, a *Journal of European Public Policy* stb.) és a kiadóknál (University of Chicago Press, Palgrave) megjelenő publikációk sora.

A világos módszertani alapok mellett a CAP-projektre ugyanakkor nagyfokú metodológiai és interdiszciplináris nyitottság is jellemző. Az általános kvantitatív irányultság mellett a CAP kvalitatív módszertani alapokra épül: a közpolitikai kódokat a megfigyelésekhez kettős vak kézi kódolással (tartalomelemzéssel) osztják ki, míg a kódolás megbízhatóságát az ilyenkor szokásos kódolóközi egyezéssel (intercoder reliability) mérik. A metodológiai nyitottság mindemellett sok módszertani innováció alapja is. Az interdiszciplináris hatások közül így többek között az intézményi súrlódás alapgondolata biológiai eredetű, míg a döntéshozók korlátozott figyelmével kapcsolatos hipotézis a pszichológiából és a kognitív tudományból jön.

A kutatási program nyitottsága abban a tekintetben is megfigyelhető, hogy az alapvető CAP-es hipotézisek (megszakított egyensúly, intézményi súrlódás stb.) mellett a kutatócsoport keretében több, az eredeti programhoz lazán kapcsolódó kutatási kérdést is vizsgáltak. Ez nem is meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy az adott országok kapcsán összegyűjtött és összehasonlító kutatásra alkalmassá tett adatbázisok (például a médiacímlapok tartalma kapcsán) olyan információkat tartalmaznak, amelyek más kutatási vagy módszertani paradigmákban mozgó kutatók számára is hasznos kiindulópontot jelenthetnek. Az idők során így az együttműködések eredményeképpen a közvéleményre, az újságokra, a törvényekre és a költségvetésekre összpontosuló kiinduló vizsgálatok kiegészültek például a választott képviselők időbeosztásával kapcsolatos kérdőíves vizsgálatokra (Zoizner–Sheaffer–Walgrave, 2017) vagy a megszakított egyensúly kialakulását ágensalapú mikroszimulációkkal modellező (Thomas, 2017) kutatásokra.

A magyar CAP-projektben készült tanulmányok hasonlítanak a nemzetközi kutatócsoport munkáira abban a tekintetben is, hogy ugyanúgy megtalálhatóak közöttük a CAP legfontosabb hipotéziseit tesztelő, mint a kísérletibb, alternatív kutatási kérdéseket vizsgáló írások. A kötetünk III. fejezetében közölt írások mellett a megszakított egyensúly elméletének relevanciáját a költségvetési adatokat felhasználva

vizsgálta Sebők és Berki (2017), míg Sebők, M. Balázs és Heffler (2018) az intézményi súrlódás érvényességét vette górcső alá a magyar adatok fényében. Miközben utóbbi tanulmány elsősorban az LK-értékek leíró összehasonlítására épült, addig előbbi többváltozós regressziós modellekben vizsgálta olyan, az alapvető CAP elemzési kereteken túlmutató változók hatását a nagyméretű éves ingadozások magyarázatára, mint a regnáló kormány pártállása, az előző évi költségvetési deficit és reál növekedési ráta, valamint a választási évek befolyása.

Pokorny (2018) a miniszterelnöki beszédekben megjelenő szakpolitikai területek arányainak változása alapján vizsgálta a kormányzati napirend megosztottságát (diverzitását). Eredményei alapján, minél több téma jelenik meg a beszédekben, a kormányzati napirend annál megosztottabbá válik. Azonban, ha csak egy, vagy néhány közpolitikai téma kerül előtérbe, a megosztottság is lecsökken.

Külön módszertani irány a hosszú idősorok vizsgálata, amelynek kapcsán több kézirat is kitér a rezsimek hatásának vizsgálatára. Molnár írása e kötetben az Országgyűlés elmúlt két évszázadának törvényhozását vizsgálva az intézményi hatékonyság és az információs előny magyarázat párosa mellett alternatív választ kínál a törvényalkotás tematikájának változásaira. Az interpellációk két rezsimen átívelő vizsgálata ugyanakkor megerősíti a korábbi nemzetközi kutatások eredményeit. Ehhez hasonló eredményre jut Sebők és Berki (2018) a kiegyezés óta eltelt időszak költségvetéseiben és zárszámadásaiban bekövetkezett változásokat elemezve.

Számos, a CAP adatait felhasználó további tanulmány is készült az évek során, amelyek kutatási kérdése ugyanakkor túlmutat a nemzetközi CAP-projekt klasszikus kutatási problémáin. Boda és Patkós (2015) a „politikai kormányzást vizsgálta” a média és a közpolitikai napirendek tükrében, míg Böcskei (2016) az ún. rezsicsökkentési programot elemezte részben a CAP-es adatok alapján. Balázs (2017) a nemzetiségi szószlók hatását vizsgálta a parlamenti napirendre. E tanulmányok közös jellemzője, hogy a CAP-adatátlákból leíró statisztikákat generálva vizsgálták kutatási kérdésüket. A legalább részben CAP-adatokat használó kvantitatív megközelítésű tanulmányok közül Sebők, Kubik és Molnár (2017a) az interpellációk tartalma és a képviselők bizottsági tagsága közötti kapcsolatot vizsgálta, míg Sebők, Kubik és Molnár (2017b) a magyar törvények szövegének az elfogadás parlamenti ciklusán belüli stabilitását vizsgálta.